

Türkiye'deki İç Mimarlık Eğitim Programlarının Karşılaştırılmalı Analizi: Mesleki Kimlik Karmaşasının İncelenmesi

Evin ERİŞ^{1*} Meltem AĞAN¹

Öz

Bu çalışmanın amacı, İç Mimarlık mesleğine dair algı ve mesleki yetkilerindeki kimlik krizinden yola çıkarak, Mimarlık bölümlerinde uygulanan baraj esaslı nedeniyle, bölümün karşı karşıya kaldığı doluluk sorunu neticesinde İç Mimarlık mesleğinin daha cazip hale gelmesi, bu durumun sonucunda bölümlerin bağlı oldukları fakültelerde, puan türlerinde ve müfredat içeriklerinde yaşanan tutarsızlıklar bakımından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının başlattığı düzenleme kararı da göz önünde bulundurularak değerlendirme yapmaktır. Bu bağlamda, İç Mimarlık (ve Çevre Tasarımı) Bölümleri'nin, Mimarlık bölümleri ile eşleşen ve farklılaşan yönlerinin, (i) müfredatlarında yer alan benzer ve ortak ders sayıları, (ii) ortak ders sınıflaması, (iii) öğrenci aldığı puan türü, (iv) bağlı oldukları fakülte kapsamında incelenmesi ve Türkiye'de bu alanlardaki eğitim yapısı ortaya konulacaktır. Çalışmanın verileri "YÖK Atlas"ın yer aldığı internet sitesi, üniversitelerin resmi internet siteleri, ÖSYM sınav kılavuzlarında yapılan incelemeler ve ilgili fakülte yetkilileri ile yapılan görüşmeler yoluyla elde edilmiş olup, bölümlerin ders programları karşılaştırılmalı olarak sınıflandırılarak değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Sonuç olarak, İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri arasında var olan minör farklılıkların giderilerek müfredat-puan türü eşleşmesinin sağlanması gerekliliği, temel amaçları eş, mekânsal ihtiyaçlara transdisipliner olarak çözüm üretmek olan mimarlık ve iç mimarlık mesleklerinin eğitiminin verildiği bölümlere ait müfredatların, alanların birbirinden ayrılmazlığı gözetilerek yeniden düzenlenmesine ihtiyaç olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İç Mimarlık, Mimarlık, Kimlik Karmaşası, Müfredat, Puan Türü

The Comparative Analysis of Interior Architecture Educational Programs in Turkey: Examination of the Occupational Identity Confusion

Abstract

The aim of this study is to make evaluation based on Interior Design profession identity crises about perception and occupational authority, by considering Architecture department occupancy rate problem because of the ranking restriction, relatedly, an increasing interest in Interior Architecture profession, consequently inconsistency in affiliated faculties, grade types and curriculum by taking into account reorganization decision of Council of Higher Education. In this context, that paper reveals similar and differentiating aspects of Interior Architecture (Environmental Design) and Architecture Departments according to (i) number of common and similar courses which are included in curriculum (ii) classification of common courses (iii) grade type which is admitted student (iv) affiliated faculty and education model in those departments. Data of this study was collected by "YÖK Atlas" website, universities official websites, ÖSYM exam guide and secretaries of associated faculties, those data was evaluated by

¹ Fenerbahçe Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

* İlgili yazar/Corresponding author: erisevin@gmail.com

Gönderim Tarihi / Received Date: 12.09.2020

Kabul Tarihi / Accepted Date: 10.12.2020

classifying comparatively. As a result, It has been observed that, the necessity of matching the curriculum-grade types by eliminating the minor differences between the Departments of Interior Architecture and Interior Architecture and Environmental Design, need for revising about curriculum of architecture and interior architecture departments whose have same main goals, to produce a transdisciplinary solution to spatial needs, by considering inseparability of departments.

Keywords: Interior Architecture, Architecture, Identity Crisis, Curriculum, Grade Type

1.GİRİŞ

İç Mimarlık mesleğinin özüne, oluşum ve örgütlenme sürecine bakıldığında, insanın varoluşundan itibaren, barınma gereksinimi ile ortaya çıkmış olduğu, gündelik hayatın ihtiyaçlarına göre şekillendiği, atmosfer oluşturmak ve konfor arayışına karşılık vermeyi içeren misyonlar üstlendiği söylenebilir (Kaptan,1998). Mimarlık alanından, ihtiyaçlar doğrultusunda özelleşen bu meslek, günümüzde yapının bütünlüğünün sağlanmasında önemli rol oynayan bir bileşendir. Bu yönüyle ele alındığında, Sanders'in 2002 yılındaki "Curtain Wars" başlıklı çalışmasında vurguladığı Mimarlık-İç Mimarlık alanlarının örtüşen doğası ve bu mesleklerin ayrılmazlığı konusu güncelliğini korumaktadır. İç mimarlık mesleğinin, Mimarlık mesleğiyle karşılaştırılarak, Gürel ve Potthoff'un 2006 yılındaki çalışmasında da belirttiği gibi iç mimarlık mesleğinin ikincil ve daha önemsiz (Kurtich, 1993) olarak görülmesi, bu meslekte kimlik krizinin oluşmasında önemli yer tutmaktadır.

İç Mimarlığın tarihsel süreçte gelişimine bakıldığında, mimarlığın dönemin ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalması "iç dekorasyon"un öne çıkmasını sağlamıştır. Değişen ihtiyaçlar doğrultusunda özelleşen iç mimari alanı iki farklı anlayışla süregelmiştir. Bunların ilki, görsellik ve süsleme odaklı olan "geleneksel" bakış açısı, ikincisi ise araştırma ve buluş yoluyla yeni ve radikal yapılaşmayı öne süren "yenilikçi" tasarım anlayışıdır (Tate and Smith, 1986). Bu anlayışların ortaya çıkışı esnasında, iç mimarlık alanı "dekorasyon" olarak anılırken, Bauhaus akımının da etkisiyle "tasarım" kavramı ortaya çıkmıştır (Piotrowski, 1989). Bununla birlikte iç mekanlarda fonksiyonellik arayışının artması, yeni uzmanlık dalları oluşturarak iç mimarlık alanının profesyonel boyutta ve eğitim boyutunda yeniden düzenlenmesi gerekliliğini gündeme getirmiştir (Kaptan,1998). İç mimarlık mesleği, iç mekanı ön planda tutan, malzeme ve tasarım anlayışını savunan 1. Nesil, tasarımın fonksiyonel ve uygulamasının hızlı olması gerektiğini savunan 2. Nesil, yenilikçi tasarımları teknik ve malzeme ile destekleyen 3. Nesil, kavramsal, teorik ve akademik çalışmalara ağırlık veren 4. Nesil ve işlevselliğinin yanı sıra özgün tasarımları amaçlayan 5. Nesil dönemleriyle köklü ve keskin değişimlere uğramıştır. 1970 – 1980 yıllarındaki 4. Nesil'in getirdiği üniversitelerin kendi iç mimarlık programlarını uygulama serbestliği, çok yönlülük sağlarken, eğitim müfredatlarının farklılaşmasına yol açmıştır. Eğitim programlarının, iç mimarlığı temsil eden kuruluşlara göre değişkenlik göstermesi nedeniyle anlayış bütünlüğünün sağlanamaması ve eğitim kalitesindeki farklılıklar, kuruluşların bu farklılaşmayı ortadan kaldırmak için görüş birliği oluşturacak ve eğitimi standardize edecek çalışmalar yapmasını gerektirmiştir. Bu kapsamda Amerikan İç Dekoratörler Kurulu (AIID,1932) adıyla kurulan ve Amerika Dekoratörler Enstitüsü (AID) olarak ismi değiştirilen bu kurul terminoloji ve yaklaşım olarak "iç dekorasyon" yerine "iç mekan tasarımı" görüşünü savunmuş ve bu kuruldan ayrılan bir grubun kurduğu Ulusal İç Mimarlar Derneği (NSID) ile karşıt fikirleri benimsemişlerdir. 1975 yılında ortak görüşlerde birleşmiş ve o tarihten itibaren Amerikan İç Mimarlar Derneği (ASID) adıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu kurumların birleşmesine dek AID ve NSID, eğitim programı, sınav sistemi, lisans ve denklik konularında farklılaşırken 1974 yılında kurulan Ulusal İç

Mimarlık Nitelikleri Konseyi (NCIDQ) ile bu konularda ortak çerçeve oluşturulmuştur (Thompson,1992; Kaptan,1998).

Türkiye’de ise Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, eğitim stratejisi kapsamında, 2019 yılında “Ön Lisans ve Lisans Diploma Programlarının Yeniden İsimlendirilmesi ve Sınıflandırılması” ile ilgili yeni düzenlemeler getirilmesi için çalışmalara başlandığını duyurmuştur. Bu düzenleme kapsamında İç Mimarlık bölümlerinin Sanat ve İnsani birimler fakültesi çatısı altında, Moda Tasarımı, Sahne Dekorları, Endüstriyel Ürün Tasarımı, Tekstil ve Sahne Tasarımı lisans programları ile bulunması fikri ileri sürülmüştür (TMMOB, 2019). Ancak İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri halen aynı isimler ve sınıflandırma ile; “Güzel Sanatlar”, “Mimarlık”, “Güzel Sanatlar ve Tasarım”, “Güzel Sanatlar ve Mimarlık”, “Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık”, “Mühendislik ve Tasarım”, “Sanat ve Tasarım”, “Mühendislik ve Doğa Bilimleri” olmak üzere farklı fakülte adları altında mesleki formasyon eğitimlerine devam etmektedir (YÖK Atlas, 2020). Bu bölümlerin, çatısı altında yer aldığı fakülte çeşitliliğinin anlaşılabilmesi için bu fakültelerin, isimlerine göre incelenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bunun yanı sıra Mimarlık Bölümü ile ortak ve benzer derslere sahip olan İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri, alan içeriği bakımından da Mimarlık Bölümü ile birçok paralellığe sahiptir. İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri ile Mimarlık Bölümü’nün müfredatları benzerlikler göstermesine rağmen genel hatlarıyla birbirinden bağımsız olarak planlanmaktadır. Mimarlık ve iç mimarlık alanları arasındaki paralellikler düşünüldüğünde, bölümlerin müfredat içeriklerinin benzerliklerinin ve ortaklıklarının incelenmesi gerekliliği doğmaktadır. Bu bağlamda, çalışmanın amaçları, (i) üniversitelerin İç Mimarlık ve İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri ile Mimarlık Bölümleri müfredatında yer alan ortak ve benzer ders sayılarının karşılaştırılması ve sınıflaması, (ii) ortak dersler sınıflanarak bölümlerin verdikleri eğitimin, bütüncül yaklaşımındaki benzerliklerin ortaya koyulması, (iii) bu bölümlerin bulunduğu üniversitelere ve bağlı olduğu fakültelere ilişkin öğrenci alım yılı ve bölümlerin puan türü verilerinin analizi (iv) İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri’nin yer aldığı fakültelerin, isimlerine göre incelenmesidir. Bu amaçlar doğrultusunda yapılan analizlerle Türkiye’de mimarlık ve iç mimarlık alanlarında uygulanan eğitim stratejisine ilişkin veriler ortaya koyulmuştur.

2. YÖNTEM

Bu çalışma kapsamındaki veriler, “YÖK Atlas”ın yer aldığı internet sitesi, (<https://yokatlas.yok.gov.tr>), üniversitelerin resmi internet siteleri, ÖSYM sınav kılavuzlarında yapılan incelemeler ve ilgili fakültelerin sekreterleri ile yapılan görüşmeler yoluyla elde edilmiştir.

YÖK Atlas’tan (<https://yokatlas.yok.gov.tr>) elde edilen veriler;

- İç Mimarlık veya İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümü ve Mimarlık Bölümü birlikte bulunan üniversiteler,
- Üniversitelerin türleri (vakıf / devlet)
- Üniversitelerin belirtilen bölümlerine öğrenci alımı yaptığı puan türleri,
- Belirtilen bölümlerin bağlı olduğu fakültelerdir.

Üniversitelerin resmi internet sitelerinden elde edilen veriler;

- Mimarlık Bölümü de bulunan üniversitelerin İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü’nün eğitime başlama yılları

- İç Mimarlık veya İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümü ve Mimarlık Bölümü birlikte bulunan üniversitelerde bu bölümlerin müfredatlarıdır.
- İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nin öğrenci alım kriterleri (özel yetenek / merkezi yerleştirme)

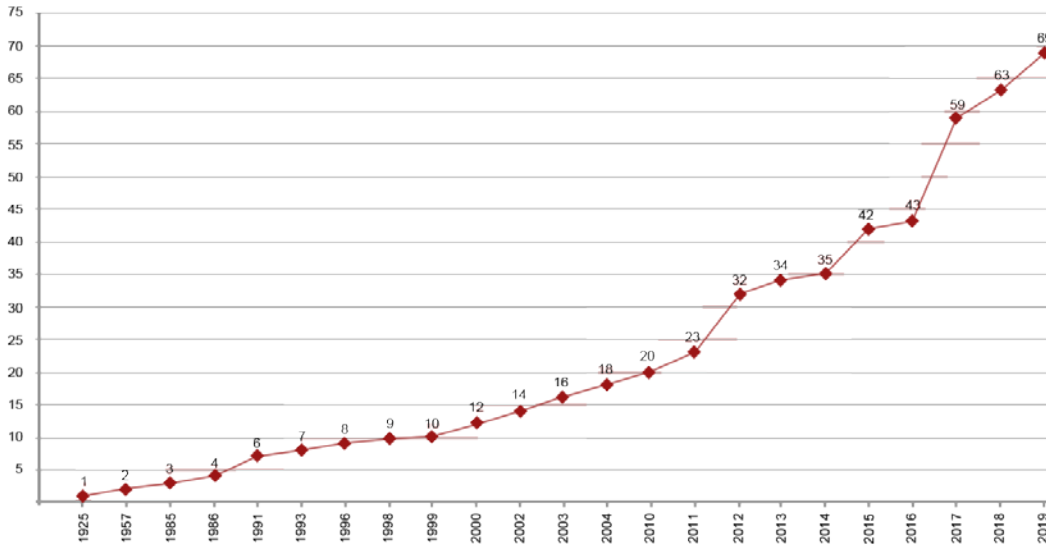
ÖSYM sınav kılavuzlarından ve fakülte sekreterleri ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler;

- Mimarlık Bölümü de bulunan üniversitelerin İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü'nün eğitime başlama yıllarıdır.
- İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nin öğrenci alım kriterleri (özel yetenek / merkezi yerleştirme)

İç Mimarlık ve İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri ile Mimarlık Bölümleri'nin müfredatlarındaki ortak ve benzer ders sayılarının istatistiksel analizi SPSS 17.0 paket programı kullanılarak bağımsız örneklem t testi ile yapılmıştır.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

1925'te ilki kurulan İç Mimarlık Bölümü'ne öğrenci alan okul sayısı 1985'te (60 yıl süresinde) 3'e ulaşmıştır. 2010 tarihine kadar (25 yıl boyunca) doğrusal artış göstererek 20'ye yükselmiştir. Bu tarihten itibaren radikal artış gösteren İç Mimarlık eğitimi veren bölüm sayısı 2012 yılında 32'ye, 2016 yılında 43'e ve 2019 yılında ise 69'a ulaşmıştır. Bunlara ek olarak günümüzde, İç Mekan Tasarımı ön lisans programı ise 43 üniversitede bulunmaktadır (YÖK Atlas Ön Lisans Kılavuzu,2020).

Grafik 1. Yıllara göre İç Mimarlık eğitimine başlayan okulların kümülatif sayıları

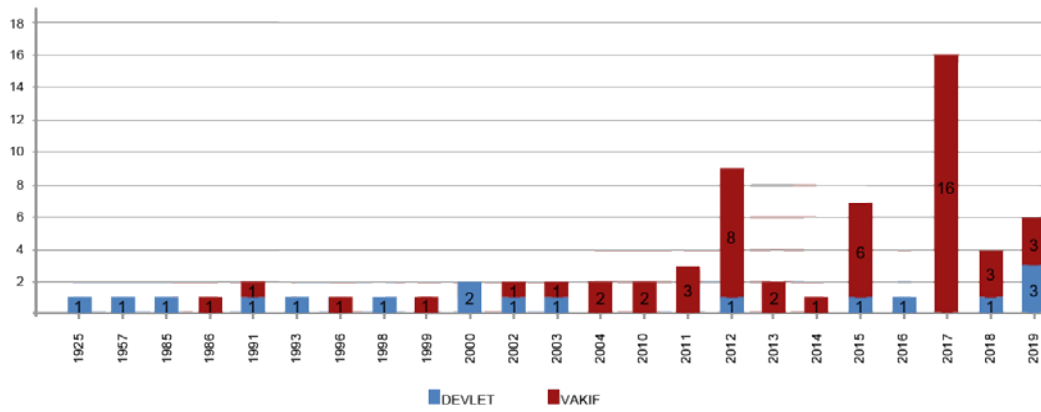
Tablo 1. Öğrenci alım tarihlerine göre İç Mimarlık /İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri bulunan üniversitelerin sayısı

Yıl	1925	1957	1985	1986	1991	1993	1996	1998	1999	2000	2002	2003	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Okul Sayısı	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	2	2	3	9	2	1	7	1	16	4	6

Günümüzde, İç Mimarlık veya İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü bulunan üniversitelerden 17'sinin devlet, 52'sinin ise vakıf üniversitesi olduğu görülmektedir. 1985'e kadar 3 devlet üniversitesinde bu bölümler bulunmaktadır. 1986 yılı itibarıyla Bilkent Üniversitesi'nde İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü'nün kurulması ile vakıf

üniversiteleri de bu alanda faaliyet göstermeye başlamıştır. 2012, 2015 ve 2017 yıllarında vakıf üniversitelerinde açılan İç Mimarlık veya İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü sayısı diğer yıllarda açılanlara oranla daha yüksektir. 2012 yılında vakıf üniversitelerinde açılan İç Mimarlık veya İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümü sayısı 8 iken, 2015 yılında 6 ve 2017 yılında 16'dır. Grafik 1'de de görüldü üzere, İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü sayısında görülen artış, 2012 yılından itibaren bu bölümlerde eğitime başlayan vakıf üniversitelerinin sayısının artmasından kaynaklanmaktadır.

Yukarıda belirtilen verilere göre İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri'ndeki en büyük artışın 2017 yılından itibaren gerçekleştiği görülmektedir (Grafik 2). Bu artış, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından mimarlık bölümlerine 2016 yılında getirilen baraj puanı (Yılmaztürk, 2015) nedeniyle bu bölüme giremeyen öğrencilerin iç mimarlık bölümlerine kaymasından kaynaklanan öğrenci potansiyeli artışı ile açıklanabilir.

Grafik 2. Yıllara göre açılan Vakıf ve Devlet okulları sayısı

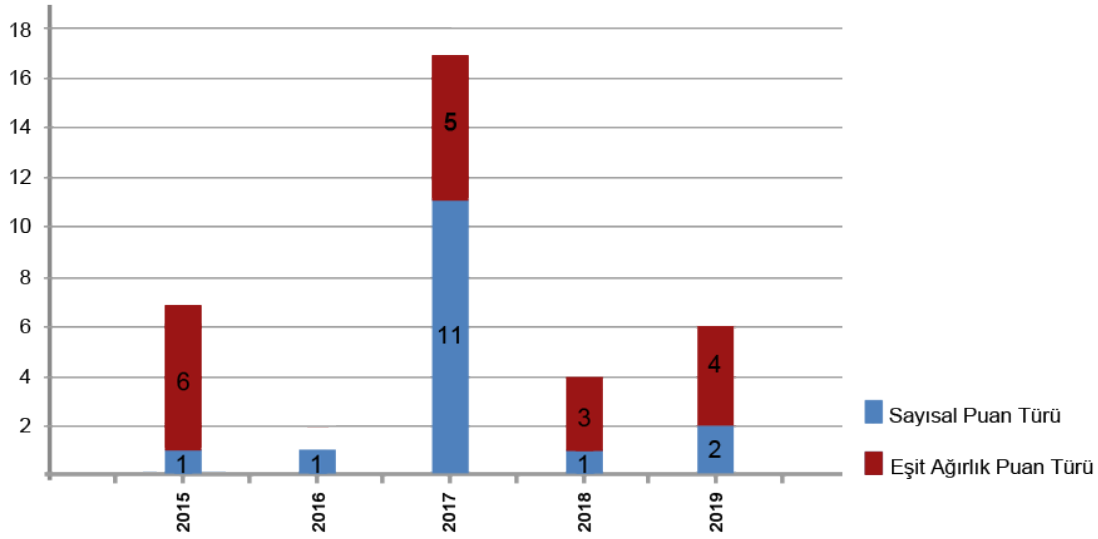
Günümüze kadar açılan 69 bölümden 33'ü sayısal puan türü ile öğrenci alan İç Mimarlık Bölümü, 36'sı eşit ağırlık puan türü ile öğrenci alan İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü olduğu bilinmektedir (YÖK Atlas, 2020). İki bölümde farklı puan türleriyle öğrenci alımı yapılmasına rağmen, aynı zamanda her iki bölümde de özel yetenek sınavı ile öğrenci alan üniversiteler bulunmaktadır. Üniversitelerin İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'ne özel yetenek sınavı ve merkezi yerleştirme olmak üzere iki farklı sistemde öğrenci alımı 2015 yılına kadar sürmüştür (ÖSYM Sınav Kılavuzu). YÖK'ün, 2015 yılında yapmayı planladığı düzenlemede İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'ne özel yetenek sınavları ile öğrenci alımının durdurularak, merkezi yerleştirme ile alım yapılacağını duyurmuştur. Bu karar üzerine bazı üniversitelerden gelen itirazlar sonucu, öğrenci alım koşulları yeniden düzenlenerek, özel yetenek sınavı ile öğrenci alımı için kontenjan belirlenmiş ve merkezi yerleştirme ile de öğrenci alınması konusunda esnek bir tutum sergilenmiştir (YÖK Dilekçesi, Bkz: Ek 1; ÖSYM Sınav Kılavuzu).

Bu düzenleme sonrasında açılan 34 İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nden 16 tanesi İç Mimarlık Bölümü olup sayısal puan türüyle öğrenci alırken, 18 tanesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü olup eşit ağırlık puan türüyle öğrenci almaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. 2015 yılı itibariyle İç Mimarlık/İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinin öğrenci alımı yaptığı puan türü

	Üniversite Adı	Eğitime Başlama Yılı	Bölüm Adı	Puan Türü
1	MEF Üniversitesi	2015	İç Mimarlık	SAY
2	Antalya Bilim Üniversitesi	2015	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
3	Atılım Üniversitesi	2015	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
4	İstanbul Medipol Üniversitesi	2015	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
5	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	2015	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
6	Kırıkkale Üniversitesi	2015	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
7	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	2015	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
8	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2016	İç Mimarlık	SAY
9	Beykent Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
10	Çankaya Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
11	Doğu Akdeniz Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
12	Doğuş Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
13	Girne Amerikan Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
14	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
15	İstanbul Rumeli Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
16	Niğantaşı Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
17	Toros Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
18	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
19	Yakın Doğu Üniversitesi	2017	İç Mimarlık	SAY
20	Işık Üniversitesi	2017	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
21	İstanbul Ayvansaray Üniversitesi	2017	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
22	İstinye Üniversitesi	2017	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
23	İstanbul Okan Üniversitesi	2017	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
24	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	2017	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
25	Kütahya Dumlupınar	2018	İç Mimarlık	SAY
26	Beykoz Üniversitesi	2018	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
27	İstanbul Şehir Üniversitesi	2018	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
28	TED Üniversitesi	2018	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
29	Yalova Üniversitesi	2019	İç Mimarlık	SAY
30	Konya Gıda Ve Tarım Üniversitesi	2019	İç Mimarlık	SAY
31	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	2019	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
32	Biruni Üniversitesi	2019	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
33	Fenerbahçe Üniversitesi	2019	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA
34	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2019	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	EA

2015 ve 2016 yılında İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü açılan üniversitelerden sayısal puan türüyle öğrenci alan üniversite sayısı 1, 2017 yılında 11, 2018 yılında 1 ve 2019 yılında ise 2'dir. Bu bölümlere eşit ağırlık puan türüyle 2016 yılında öğrenci alan üniversite bulunmazken, 2015 yılında 6, 2017 yılında 5, 2018 yılında 3, 2019 yılında ise 4 üniversite eşit ağırlık puan türüyle öğrenci almıştır (Grafik 3).

Grafik 3. 2015 yılı itibariyle İç Mimarlık/İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinin öğrenci alımı yaptığı puan türüne göre dağılım grafiği

İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'ne özel yetenek veya merkezi yerleştirme olarak iki farklı öğrenci alım yöntemi uygulanması ise sanatsal ifade ve analitik düşünme becerilerinden birini ölçmek konusunda üniversitenin bir tercih yapmasına neden olmaktadır (Özyıldız ve Bilir, 2017). Sınav türünün farklı olmasının yanı sıra öğrenci kabul koşulunu merkezi yerleştirme olarak belirleyen üniversitelerin, müfredatlarının genel yapısı ortak olan İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri'ne farklı puan türlerinden öğrenci alımı yapmasının nedenleri ve bu farklılaşmanın eğitim niteliğine nasıl yansıdığı ise yeterince açık değildir.

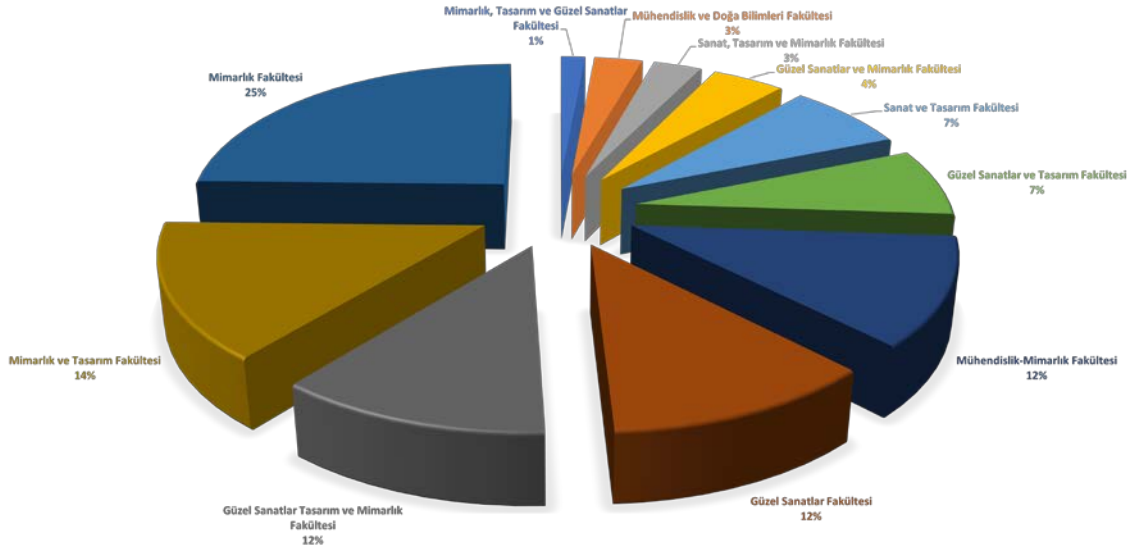
Türkiye'de, İç Mimarlık bölümlerini akredite eden ulusal bir kuruluş bulunmazken, uluslararası perspektiften incelendiğinde, İç Mimarlık eğitimi Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da bulunan CIDA (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi) ve ECIA (Avrupa İç Mimarlar Konseyi) gibi kuruluşlar tarafından denetlenmektedir (Özsavaş ve Güler, 2012). Türkiye'de ise Bologna sürecine uyum kapsamında YÖK'ün önerdiği Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), ECIA gibi iç mimarlık mesleğini icra edecek bireylerin bilgi, beceri ve yetkinliklerine yönelik çerçeveyi belirlemektedir (TYYÇ, 2020). Bu çerçeveler, bireylerin meslek edinimlerine yönelik standartları ortaya koysa da eğitim programlarının değerlendirmesini yapmak konusunda yetersiz kalmaktadır. Türkiye'de iç mimarlık eğitim yaklaşımında standartları belirleyen bir kuruluş ya da ölçüt bulunmaması İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nin öğrenci alım kriterlerinin ve bağlı oldukları fakültelerin farklı olması şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Bu kapsamda bölümlerin bağlı oldukları fakültelerin incelenmesinin, bu bölümlere ait müfredatlardaki farklılaşmanın daha iyi anlaşılmasını sağlayacağı düşünülmektedir. İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nin bulunduğu üniversitelerde, bu bölümlerin bağlı oldukları fakülteler incelendiğinde, 11 farklı fakülte çatısı altında iç mimarlık eğitimi verildiği görülmektedir. Bu bölümlerin farklı fakültelere bağlı olması, müfredat standartlarını farklılaştırır da farklı ekoller doğrultusunda ilerlemeye yönelik çeşitlilik sağladığı da söylenmektedir (Arayıcı, 2011).

Tablo 3. İç Mimarlık/ İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin bağlı oldukları fakülteler

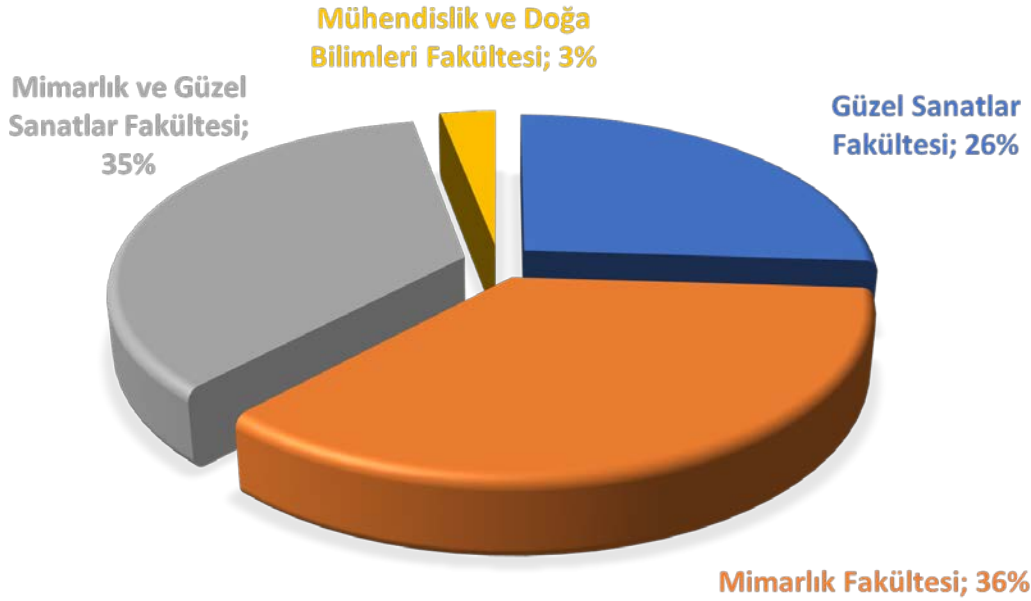
Bağlı Olduğu Fakülte	Sayı
Mimarlık, Tasarım ve Güzel Sanatlar Fakültesi	1
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi	2
Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	2
Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi	3
Sanat ve Tasarım Fakültesi	5
Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	5
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	7
Güzel Sanatlar Fakültesi	8
Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	8
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	11
Mimarlık Fakültesi	17

İç Mimarlık / İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nin farklı fakültelerin çatısı altında yer almasının yanı sıra farklı üniversitelerde ve aynı fakülte isimleri altında olmasına rağmen farklı puan türleriyle öğrenci almasının, bu bölümlerin eğitimlerinde ortak yaklaşımı benimsemelerini zorlaştırdığı ileri sürülebilir.

Grafik 4. İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin bağlı oldukları fakültelere göre dağılımı

İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri'nin bulunduğu fakülteler sınıflandırılarak, isminde "mimarlık" geçen 25 fakülte Mimarlık kapsamında, isminde "sanat" geçen 18 fakülte Güzel Sanatlar kapsamında, isminde "mimarlık" ile "sanat" veya "tasarım" geçen 24 fakülte Mimarlık ve Güzel Sanatlar kapsamında, isminde "mimarlık", "sanat" veya "tasarım" geçmeyen iki fakülte ise özgün adıyla Mühendislik ve Doğa Bilimleri kapsamında belirtilmiştir. Toplam 69 üniversitenin dahil edildiği sınıflamada fakültelerin yüzdesi sırasıyla %36, %26, %35 ve %3 olarak görülmektedir.

Grafik 5 İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin bağlı oldukları fakültelerin sınıflandırılmış dağılımı

Yukarıdaki tablonun gösterdiği fakültelerin isimlendiriliş çeşitliliğinin yanı sıra bu fakültelerde yer alan İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerindeki ders içeriklerinin nasıl farklılaştığı konusu düşünülmeli ve farklı ekollere sahip üniversite modellerinin eğitim içeriklerine dair analizlerin yapılarak sınıflandırılması gerekmektedir.

Türkiye'deki tüm üniversiteler incelendiğinde; toplamda 107 adet Mimarlık, 33 adet İç Mimarlık, 36 adet İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü bulunmaktadır. İç Mimarlık veya İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümü ile Mimarlık Bölümü'nün birlikte bulunduğu üniversite sayısı 58'dir. İç Mimarlık veya İç Mimarlık ve Çevre Tasarım Bölümü bulunan 69 üniversitede bu bölümlerin puan türlerine ve bağlı oldukları fakültelere bakıldığında ise, Mimarlık Fakültesi kategorisine dahil edilmiş 25 üniversitenin 19 tanesi sayısal, 6 tanesi eşit ağırlık puan türüyle, Güzel Sanatlar Fakültesi kategorisine dahil edilmiş 18 üniversitenin 5 tanesi sayısal, 13 tanesi eşit ağırlık puan türüyle, Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi kategorisine dahil edilmiş 24 üniversitenin 9 tanesi sayısal, 15 tanesi eşit ağırlık, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi kategorisine dahil edilmiş 2 üniversitenin ise eşit ağırlık puan türüyle öğrenci alımı yaptığı görülmektedir.

Mimarlık Bölümlerinin tamamı Sayısal Puan türü ile öğrenci alırken, yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, farklı puan türüyle öğrenci alan İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin, puan türü fark etmeksizin aynı fakülte çatısı altında bulunabildiği de görülmektedir. Adıgüzel'in 2011 yılında yaptığı çalışmasında (Adıgüzel, 2011), Mimarlık Fakülteleri'ne bağlı olan İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin mimarlık odaklı, güzel sanatlar fakültelerine bağlı olanların ise daha çok sanat ve zanaat ağırlıklı geliştiği görüşüne yer verilmektedir. İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin, yukarıda belirtilen fakülte kategorilerine, bu bölümlerin teknik ya da sanat ağırlıklı olma yaklaşımlarına göre dahil edilmediği görülmektedir.

Diğer bir taraftan, yirminci yüzyılın başlarında iç mimarlık mesleğinin, tasarım alanının özelleşen bir uzantısı olarak geliştiği ve uzmanlaşmanın meslek alanında olduğu gibi

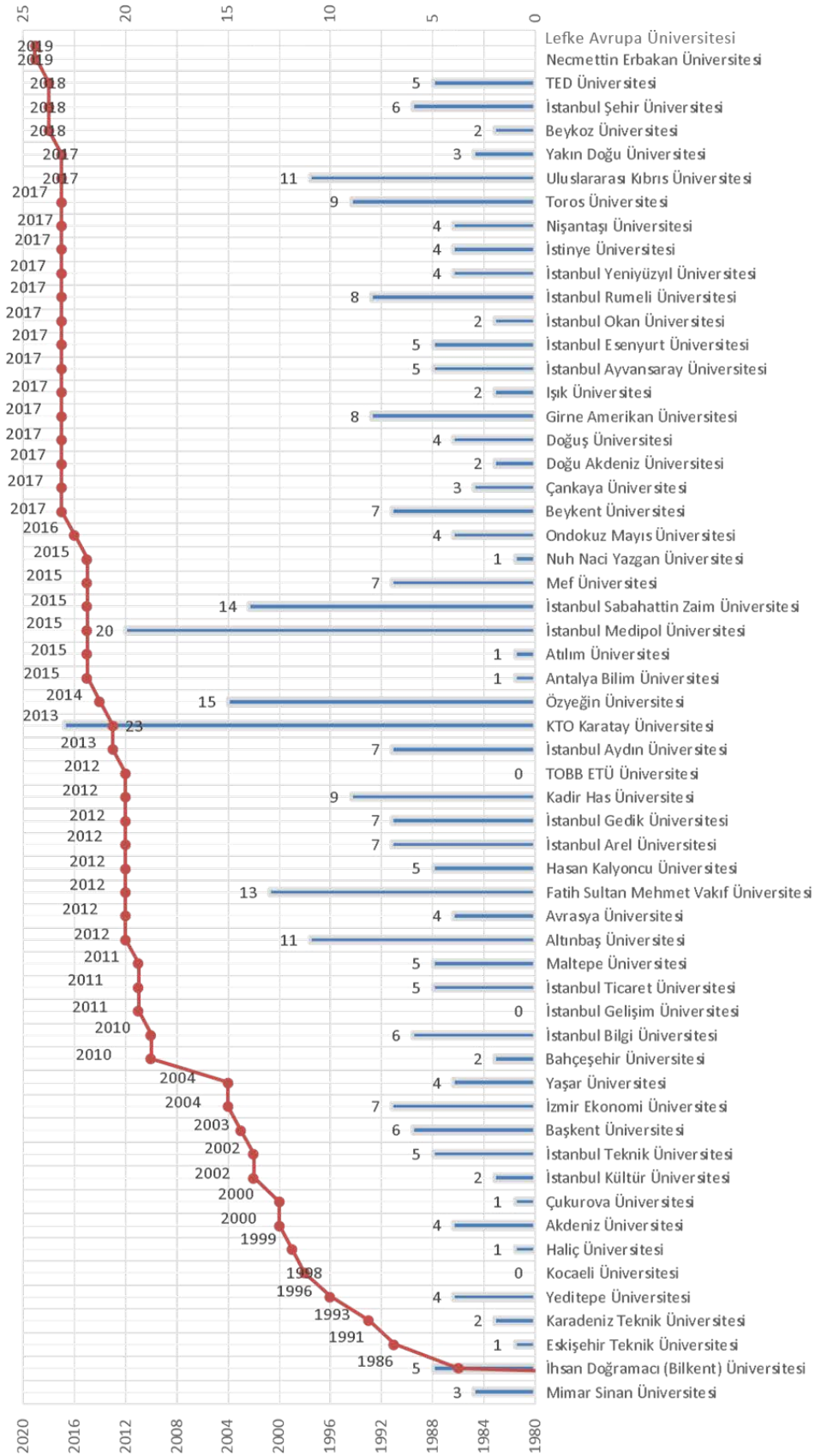
eğitim alanında da etkin olması gerekliliği belirtilmiştir (Çelik, 2008). Artan ve farklılaşan ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkan iç mimarlık, YÖK'ün mimarlık temel alanında yer almaktadır. Toplum 5.0 anlayışının yanı sıra meslek alanlarının ve akademik alanların multidisipliner yaklaşımdan transdisipliner yaklaşıma yönelmesiyle, çeşitli alanlarda birlikte çalışma kültürünün bilim ve sanayi kapsamında yaygınlaştığı günümüzde, temelde benzer ihtiyaçlardan ortaya çıkan Mimarlık ve İç Mimarlık alanlarında bu birliktelik kültürünün daha derin olması gerektiği söylenebilir. Bu durumda, mimarlık alanının uzantısı olduğu halde İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin, Mimarlık Bölümlerinden eğitim içeriği bakımından farklılıkları sorgulanabilir.

İç mimarlık ve mimarlık gibi, sektörde iç içe çalışan mesleklerin yetki ve yükümlülüklerinin tanımlanması tartışmalara neden olmaktadır (Demirarslan, 2017). Bu tartışma, kimlik krizine varan ve temelde aynı alanı temsil eden iç mimarlık ve mimarlık için, 20. yüzyılda iç mimarlığın, dünyada meslek olarak tanınmasıyla, yerini özelleşme olarak kabul gören yaklaşıma bırakmaya başlamıştır (Çelik, 2008; Kaptan 1998). Bu özelleşme yaklaşımının, bölümlerin eğitim içeriğine yansımaları iç mimarlığın meslek alanındaki uygulamalarını zenginleştirdiği gibi, mimarlık ile eşleşen ortak yönlerinin de korunmasına destek olması gerektiği düşünülmektedir. Dolayısıyla İç mimarlık mesleğinin bugün Türkiye'de var olan kimlik krizini; yalnızca sınav sistemi, farklı puan türüne göre öğrenci alınması veya farklı fakülte isimleri altında eğitim verilmesi ile de açıklamanın yeterli olmadığı söylenebilir. Bu bağlamda, Türkiye'de benimsenen anlayışın çözümlenmesi için İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı ile Mimarlık Bölümleri 'ne ait müfredatların incelenmesi, bu alanların eğitimindeki benzerliklerin ve farklılıkların daha net olarak anlaşılmasını sağlayacaktır.

Aynı alanı temsil etmesi nedeniyle İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri ile Mimarlık Bölümleri'nin alan içi özelleşmeleri kabul görmekte fakat sektörün ihtiyaçları doğrultusunda eğitim içeriğinin de temelde eşleşmesi beklenmektedir. Sözü edilen beklenti doğrultusunda, bu bölümlerin müfredatlarında bulunan derslerin ortak ve benzer olma durumları üzerinden mevcut eğitim programları karşılaştırılmıştır. Mimarlık ve İç Mimarlık Bölümlerinin bütünlüğü düşüncesinden hareketle yapılan incelemede, İç Mimarlık Bölümü veya İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümü bulunup Mimarlık Bölümü bulunmayan okulların müfredatları arasındaki farklılaşmalar bu çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. Üniversitelerin resmi internet sitelerinde yayınlanan İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı ile Mimarlık bölümlerine ait güncel müfredatlar incelenmiş olup bu müfredatlarda eşleşen dersler, ortak ders olarak kabul edilmiştir.²

İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı ile Mimarlık bölümlerinin birlikte bulunduğu üniversitelerin, bu bölümlere öğrenci alım yılları ile ortak ders sayılarının ilintisi incelendiğinde, ortak ders sayılarının, öğrenci alım yılından bağımsız olduğu söylenebilir (Grafik 6).

² Bu bölümlerde, isimleri aynı olmasına rağmen mimari ölçek, yaklaşım ve içerik akışı bakımından farklılıklar gösteren dersler benzer ders kategorisinde değerlendirilmiştir.

Grafik 6. Yıllara göre okulların ortak ders sayıları

İç Mimarlık Bölümü ve İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümlerinin aynı üniversitedeki Mimarlık Bölümü ile ortak ders sayıları karşılaştırıldığında, her iki bölüm için de geniş bir aralığa yayıldığı görülmektedir (Tablo 4).

Tablo 4. İç Mimarlık Bölümü ve İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nin aynı üniversitedeki Mimarlık Bölümü ile ortak ders sayıları karşılaştırması (DVU = Doğrulanmış veriye ulaşılamamıştır).

İç Mimarlık	Ortak Ders Sayısı	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Ortak Ders Sayısı
Lefke Avrupa Üniversitesi	x	İhsan Doğramacı (Bilkent) Üniversitesi	5
KTO Karatay Üniversitesi	23	Necmettin Erbakan Üniversitesi	x
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	13	İstanbul Medipol Üniversitesi	20
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	11	Özyeğin Üniversitesi	15
Toros Üniversitesi	9	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	14
Girne Amerikan Üniversitesi	8	Altınbaş Üniversitesi	11
İstanbul Rumeli Üniversitesi	8	Kadir Has Üniversitesi	9
İstanbul Arel Üniversitesi	7	İzmir Ekonomi Üniversitesi	7
İstanbul Aydın Üniversitesi	7	İstanbul Gedik Üniversitesi	7
Mef Üniversitesi	7	Başkent Üniversitesi	6
Beykent Üniversitesi	7	İstanbul Şehir Üniversitesi	6
İstanbul Bilgi Üniversitesi	6	İstanbul Ticaret Üniversitesi	5
İstanbul Esenyurt Üniversitesi	6	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	5
İstanbul Teknik Üniversitesi	5	İstanbul Ayyansaray Üniversitesi	5
Maltepe Üniversitesi	5	TED Üniversitesi	5
Yeditepe Üniversitesi	4	Yaşar Üniversitesi	4
Akdeniz Üniversitesi	4	Avrasya Üniversitesi	4
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	4	İstanbul Yeniüçyıl Üniversitesi	4
Doğuş Üniversitesi	4	İstinye Üniversitesi	4
Niğantaşı Üniversitesi	4	İstanbul Kültür Üniversitesi	2
Mimar Sinan Üniversitesi	3	Bahçeşehir Üniversitesi	2
Çankaya Üniversitesi	3	Işık Üniversitesi	2
Yakın Doğu Üniversitesi	3	İstanbul Okan Üniversitesi	2
Karadeniz Teknik Üniversitesi	2	Beykoz Üniversitesi	2
Doğu Akdeniz Üniversitesi	2	Antalya Bilim Üniversitesi	1
Eskişehir Teknik Üniversitesi	1	Atılım Üniversitesi	1
Haliç Üniversitesi	1	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	1
Çukurova Üniversitesi	1	İstanbul Gelişim Üniversitesi	0
Kocaeli Üniversitesi	0	TOBB ETÜ Üniversitesi	0
Bölgelere Göre Ortalama	5,6		5,3
Standart Sapma	4,5		4,6
Genel Ortalama	5,5		

İç Mimarlık ve Mimarlık Bölümlerinin birlikte bulunduğu üniversitelerde bu bölümlerin ortak ders sayıları ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı ve Mimarlık Bölümlerinin birlikte bulunduğu üniversitelerde bu bölümlerin ortak ders sayıları arasında bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$).

Bu bölümlerin müfredat yapısının daha iyi anlaşılabilmesi için sayıları yönünden karşılaştırılan ortak dersler konularına göre sınıflandırılarak incelenmiştir. Bu sınıflamalarda yer alan dersler UIA (Union of International Architects) kriterlerinde belirtilen ders çıktılarını içermektedir (UIA, 2017;Özorhon ve ark., 2012).

İç Mimarlık ve İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri ile Mimarlık Bölümleri, eğitim yapısını, Tasarım Stüdyosu derslerini temel alarak şekillendirmektedir. Bu bölümlerin müfredatlarında Tasarım Stüdyosu dersleri, genel çerçeveyi belirlemesinin yanı sıra, bu alandaki eğitim basamağının en üstünde yer almaktadır. Diğer derslerin Tasarım Stüdyosu dersinin son aşamasına giden yolda bütüncül eğitim yapısını oluşturmak için müfredatta bulunması genel olarak benimsenen yaklaşımdır. Günümüz eğitim programları incelendiğinde, bu yaklaşım doğrultusunda statik öğretim programları yerine birbirleriyle bağlantılı, daha dinamik ders programlarının tercih edildiği

görülmektedir (Garip ve Garip,2012). Müfredatlar üzerine yapılan çalışmalarda, araştırmacılar müfredat içeriklerini çeşitli kategoriler altında sınıflamışlardır (Tablo 5).

Tablo 5. İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin müfredatlarında yer alan derslerin sınıflandırmaları

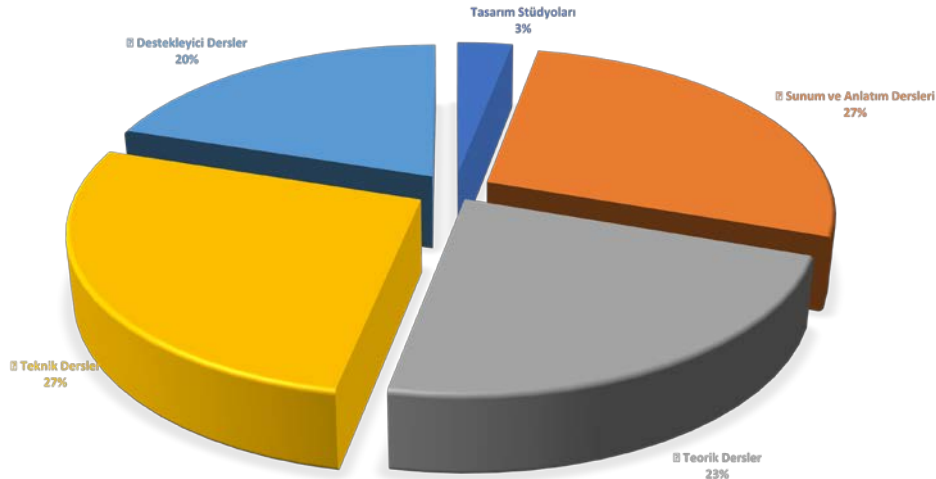
Demirbaş ve Demirkan (2003)	Özorhon ve ark. (2012)	Çıkış ve Çil (2009)	Uluoğlu (1990)
<ul style="list-style-type: none"> • Temel dersler, • Teknoloji tabanlı dersler • Sanatsal dersler • Tasarım dersler 	<ul style="list-style-type: none"> • Stüdyolar • Sunum dersler • Teorik dersler • Teknik dersler • Destekleyici dersler 	<ul style="list-style-type: none"> • Tasarım • Teknoloji • Uygulama • Tarih • Seçmeli dersler 	<ul style="list-style-type: none"> • Mimari formasyon dersleri • Bilimsel içerikli formasyon dersleri, • Mimari tasarım ve sunum altyapısını güçlendiren dersler • Tasarım stüdyosu dersleri

Bu çalışmada, içerdiği dersleri temsil gücü dikkate alınarak Özorhon ve ark. 2012 çalışmasında belirtilen sınıflama seçilmiştir. Buna göre İç Mimarlık/ İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı ve Mimarlık bölümlerinin ortak bulunduğu üniversitelerin ders içerikleri 5 farklı kategori altında sınıflanmıştır. Bu kategoriler;

- Tasarım Stüdyoları
- Sunum ve Anlatım Teknikleri
- Teorik Dersler
- Teknik Dersler
- Destekleyici Dersler'dir.

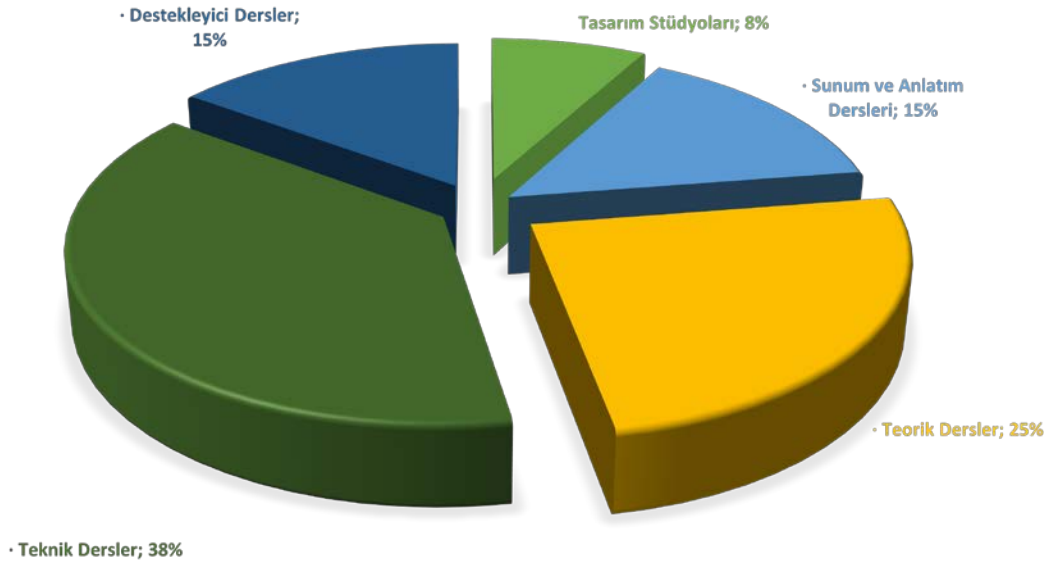
Her iki alanın da temeli niteliğinde olan “Tasarım Stüdyoları” kategorisi diğer tüm derslerin çıktılarında faydalanılarak, edinimlerin ürün olarak yansıtıldığı uygulamalardan oluşan dersleri kapsamaktadır. “Teorik Dersler” kategorisi, ilgili alanda geçmişten günümüze taşınan tarihi bilgilerin, bunlara ilişkin olguların ve bu alanlara özgü kuramsal diğer içeriklerin yer aldığı dersleri kapsamaktadır. “Sunum ve Anlatım Dersleri” bilgisayar destekli görsel sunumların yapılmasına yönelik becerilerin geliştirilmesini amaçlayan dersleri içeren kategori olarak sınıflamalar arasında yer almaktadır. Yapı ve donatıya ilişkin detayların teknik çizimle kağıda ya da dijital ortama aktarıldığı uzmanlığa yönelik dersler ise “Teknik Dersler” kategorisinde belirtilmiştir. Alana özgü sınıflamalarda yer alan derslerin dışında kalan tüm dersler “Destekleyici Dersler” olarak kategorize edilmiştir (Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil dersleri ve seçmeli dersler bu sınıflamanın dışında bırakılmıştır).

Mimarlık – İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin bulunduğu 58 üniversitede bu bölümlerin ortak dersleri incelenmiş olup, Tüm ortak dersler içerisinde; Sunum ve Anlatım Teknikleri Dersleri %27, Teorik Dersler %23, Teknik Dersler %27, Destekleyici Dersler %20, Tasarım Stüdyoları %3, oranında dağılım göstermiştir (Grafik 7).

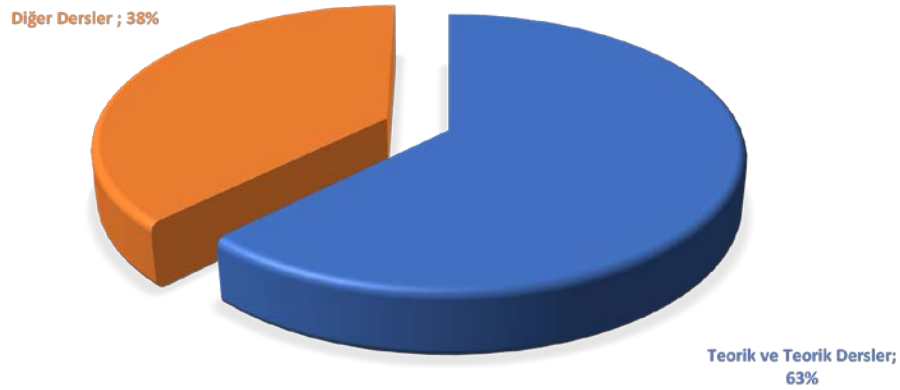

Grafik 7. Seçilen sınıflama yöntemine göre ortak derslerin dağılımı

Lisans programlarından farklı olarak dört yarıyılık yoğunlaştırılmış eğitim yapısından oluşan İç Mekan Ön Lisans programı dersleri de aynı sınıflandırma yöntemi ile kategorize edilmiştir. Sunum ve Anlatım Dersleri %15, Teknik Dersler %38, Teorik Dersler %25, Destekleyici Dersler %15, Tasarım Stüdyoları ise %8, oranında dağılım göstermektedir (Grafik 8). Bu programdaki derslerin %63'lük dilimi teknik ve teorik dersler olmaktadır (Grafik 9). Bu oran, İç Mekan Tasarımı ön lisans programlarındaki müfredatın, özelleşen çerçevede yetkin, teknik ve uygulama bakımından mesleğin gerektirdiği detaylara hakim tasarımcılar yetiştirme amacı ile kurgulandığı görüşünü desteklemektedir.

Grafik 8. Seçilen sınıflama yöntemine göre İç Mekan Tasarımı Ön Lisans Programı derslerinin dağılımı

Grafik 9. Yapılan sınıflamada Teknik ve Teorik derslerin, diğer derslere oranı

Müfredatlarda bire bir eşleşmeyen ancak, işlenen konular açısından yakınlık gösteren dersler “Benzer Dersler” sınıfına dahil edilmiştir (İncelenen müfredatlarda ortak dersler grubuna dahil edilebilecek nitelikte eşleşmesine rağmen, “Tasarım Stüdyosu” ve “Staj” dersleri, ilgili alana özgü dersler olması sebebiyle benzer ders grubuna dahil edilmiştir).

Tablo 6. İç Mimarlık Bölümü ve İç Mimarlık Çevre Tasarımı Bölümleri'nin aynı üniversitedeki Mimarlık Bölümü ile benzer ders sayıları karşılaştırması (DVU = Doğrulanmış veriye ulaşılamamıştır).

İç Mimarlık	Benzer Ders Sayısı	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Benzer Ders Sayısı
Akdeniz Üniversitesi	7	Altınbaş Üniversitesi	5
Beykent Üniversitesi	8	Antalya Bilim Üniversitesi	9
Çankaya Üniversitesi	10	Atılım Üniversitesi	8
Çukurova Üniversitesi	6	Avrasya Üniversitesi	8
Doğu Akdeniz Üniversitesi	11	Bahçeşehir Üniversitesi	8
Doğuş Üniversitesi	7	Başkent Üniversitesi	8
Eskişehir Teknik Üniversitesi	9	Beykoz Üniversitesi	5
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	7	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	4
Gıme Amerikan Üniversitesi	6	Işık Üniversitesi	7
Haliç Üniversitesi	10	İhsan Doğramacı (Bilkent) Üniversitesi	6
İstanbul Arel Üniversitesi	4	İstanbul Ayvansaray Üniversitesi	6
İstanbul Aydın Üniversitesi	14	İstanbul Gedik Üniversitesi	4
İstanbul Bilgi Üniversitesi	6	İstanbul Gelişim Üniversitesi	5
İstanbul Esenyurt Üniversitesi	8	İstanbul Kültür Üniversitesi	7
İstanbul Rumeli Üniversitesi	1	İstanbul Medipol Üniversitesi	4
İstanbul Teknik Üniversitesi	7	İstanbul Okan Üniversitesi	7
Karadeniz Teknik Üniversitesi	8	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	6
Kocaeli Üniversitesi	15	İstanbul Şehir Üniversitesi	4
KTO Karatay Üniversitesi	11	İstanbul Ticaret Üniversitesi	6
Lefke Avrupa Üniversitesi	x	İstanbul Yeni Üzümlü Üniversitesi	7
Maltepe Üniversitesi	8	İstinye Üniversitesi	9
Mef Üniversitesi	3	İzmir Ekonomi Üniversitesi	5
Mimar Sinan Üniversitesi	8	Kadir Has Üniversitesi	5
Nişantaşı Üniversitesi	3	Necmettin Erbakan Üniversitesi	x
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	7	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	4
Toros Üniversitesi	5	Özyeğin Üniversitesi	5
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	16	TED Üniversitesi	6
Yakın Doğu Üniversitesi	10	TOBB ETÜ Üniversitesi	3
Yeditepe Üniversitesi	9	Yaşar Üniversitesi	6
Bölgelere Göre Ortalama	8,0		6,0
Standart Sapma	3,4		1,6
Genel Ortalama	7,0		

Bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre, İç Mimarlık ve Mimarlık Bölümleri'nin birlikte bulunduğu üniversitelerde bu bölümlerin benzer ders sayıları, İç Mimarlık Çevre Tasarımı ve Mimarlık Bölümleri'nin birlikte bulunduğu üniversitelerde bu bölümlerin benzer ders sayılarından fazla olduğu görülmüştür (p=0,007).

Müfredat yapısı ve alan içeriği konusunda ayrıışmayan İç Mimarlık Bölümleri ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri, benzer ders sayısı karşılaştırmasında, öğrenci aldığı puan türü bakımından Mimarlık Bölümü ile paralellik göstermektedir. Bu sonuçlara göre, bölümlerin öğrenci aldığı puan türünün, ortak ders sayısında farklılığa neden olmadığı, fakat benzer ders sayısında etkili olduğu görülmüştür. Mimarlık Bölümü ile yapılan karşılaştırmalarda görülen benzerlik ve farklılıkların, İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Bölümleri'nin genel müfredatına yansımaması, bu bölümlerin, eğitim stratejisinin anlaşılmasını güçleştirmektedir. Bu belirsizlik, aynı temel alan kapsamındaki mimari ve iç mimari ayrılmazlığının (Sanders, 2002; Hildebrandt, 2004) eğitim içeriğine yansımaya engel olmaktadır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışma kapsamında yapılan karşılaştırmalı değerlendirmeler sonucunda, İç Mimarlık ve Mimarlık Bölümleri'nin birlikte bulunduğu üniversitelerde bu bölümlerin benzer ders sayılarının, İç Mimarlık Çevre Tasarımı ve Mimarlık Bölümleri'nin birlikte bulunduğu üniversitelerdeki bu bölümlerin benzer ders sayılarından fazla olduğu görülmüştür ($p=0,007$). Bu bölümlerin ortak ders sayıları karşılaştırmasında ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı ile Mimarlık bölümlerinin birlikte bulunduğu üniversitelerin, bu bölümlere öğrenci alım yılları ile ortak ders sayılarının ilintisi incelendiğinde, ortak ders sayılarının, öğrenci alım yılından bağımsız olduğu görülmüştür. Mimarlık Bölümleri'nin tamamı Sayısal Puan türü ile öğrenci alırken, İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri'nin çeşitli üniversitelerde aynı fakülte isimleri altında bulunmasına rağmen farklı puan türleriyle öğrenci aldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu sonuçlar çerçevesinde, mezuniyet sonrasında aynı yetkinliğe sahip olan bu iki bölüm öğrencilerinin, eğitim eşitsizliğinin de ortadan kalkması ve mimarlık bölümü ile ilişkisinin kuvvetlenmesi adına, İç Mimarlık Bölümleri ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri arasında var olan farklılıklar giderilerek müfredat eşleşmesi sağlanmalıdır. Bu düzenleme yapılırken, temel amaçları, mekânsal ihtiyaçlara transdisipliner olarak çözüm üretmek olan mimarlık ve iç mimarlık mesleklerinin eğitiminin verildiği İç Mimarlık / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri ile Mimarlık Bölümleri'ne ait müfredatların, bu alanların birbirinden ayrılmazlığı gözetilerek düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sayede, mimari temel alanından özelleşen iç mimarlık mesleğinin mensupları, bu alanda aldıkları eğitimle, mimarlık temel alanının da özünü kavrayarak yapıya bütüncül çözümler sunabilme konusunda geniş bir perspektife sahip olabileceklerdir.

KAYNAKLAR

Adıgüzel, Derya. "Türkiye'deki İç Mimarlık Eğitiminde Çevresel Yaklaşım." Yüksek Lisans tezi, Kadir Has Üniversitesi, 2011.

Arayıcı, Osman. "Yeni Pazar Beklentileri İçin Yeni Bir Eğitim Modeli: Mobil Müfredat " 1. Sanat ve Tasarım Eğitimi Sempozyumu. Ankara: Denizbank, 449-452, 2011.

Çelik, Gaye, İlkunur. "İç Mimarlık Eğitim Programlarının Analizine Yönelik Bir Çalışma." Yüksek Lisans tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi. 2008.

Çıkış Ergeçgil, Şeniz, Çil, Ela. "Problematization of assessment in the architectural design education: First year as a case study." Procedia - Social and Behavioral Sciences, 1:1 (2009), 2103–2110. (erişim 11.07.2020)

Demirarslan, Sibel. "İç Mimarlık Eğitiminde Disiplinlerarası Denge" İç Mimarlık Eğitimi 4. Ulusal Kongresi. İstanbul:G.M.Matbaacılıkve Tic.A.Ş, 120-128, 2017.

Demirbaş, Özgen Osman, Demirkan, Halime. "Focus on architectural design process through learning styles." Design Studies, 24:5 (2003 Eylül), 437-456. (erişim 11.07.2020)

Garip,Banu,Garip,Ervin. "Addressing Environmental Design in Interior Architecture Education: Reflections On The Interior Design Studio", Social and Behavioral Science 51 (2012), 972-979 (erişim 08.07.2020)

Hildebrandt, Henry."The Gaps Between Interior Design and Architecture." Design Intelligence (2004 Mart). (erişim 11.07.2020)

Kaptan, Burak. "İç Mimarlığın Oluşum ve Örgütlenmesi Süreci." Anadolu Sanat Dergisi 8 (1998), 64-87. (erişim 11.07.2020)

Mesleğine Sahip Çık,(2019, 22, Kasım).Erişim adresi: https://www.icmimarlarodasi.org.tr/tr/haber_detay/593/meslegine-sahip-cik
ÖSYM Aday Kılavuzu. <https://www.osym.gov.tr>

Özorhon, Guliz, Eryildiz, Demet, Aysu, Emre. "A Studio-Centric New Model in Design Education." Procedia - Social and Behavioral Sciences 47, (2012), 321-326. (erişim 11.07.2020)

Özsavaş, Nilay,Güler, Ömer, Kutay." İç Mimarlık Eğitiminde Akreditasyon ECIA ve CIDA Ölçütleri Karşılaştırması" İç Mimarlık Eğitimi 2. Ulusal Kongresi. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, 7-12, 2012

Özyıldız Koçkan, Pelin, Bilir, Sırma. "İçmimarlık Eğitimi Değişkenleri Ve Hacettepe Üniversitesi İçmimarlık Ve Çevre Tasarımı Bölümü Öğretim Programına Etkileri" İMAS İç Mimarlık Araştırmaları Sempozyumu. Ankara: Başkent Üniversitesi

Piotrowski, Christine.M. Professional Practice for Interior Designers. New York, USA. Van Nostrand Reinhold, 1989.

Tate, Allen. ve Smith,C, Ray. Interior Design in the 20th Century. New York, USA. Harper and Row Publishers, 1986.

Thompson, Jo, Ann, Asher. ASID- Professional Practice Manual. Newyork. Watson-Guptill, 1992.

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi. "5. Düzey Ön Lisans Eğitimi Yeterlilikleri." <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=32>

Uluoğlu, Belkıs." Mimari Tasarım Eğitimi: Tasarım Bilgisi Bağlamında Stüdyo." Doktora tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, 1990.

Yılmaztürk, Sami. "Mimarlar Odası Genel Kurullar Süreci Başladı." Mimarlara Mektup 202 (2015 Aralık). (erişim 11.07.2020)